

Niko Kapetanić
— Nenad Vekarić

Zavod za povijesne znanosti JAZU,
Dubrovnik

UTJECAJ KRŠĆANSTVA NA IZBOR OSOBNIH IMENA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE

Nakon doseljenja Slavena na Balkanski poluotok slavenski antroponimni sustav mijenjao se pod utjecajem starosjedilaca. Taj utjecaj bio je najizraženiji u kompaktnim kolonijama romanskog gradskog stanovništva uz Jadransku obalu. Najveći udar na sustav slavenskih osobnih imena izvršen je prodorom kršćanstva, i to utjecajem predslavenskog balkanskog, kao i istočnog i zapadnog kršćanstva, a ostvarujući se na različite načine preko latinskog svećenstva i svećenika glagoljaške liturgije. Za razliku od dalmatinskih gradova gdje su ti prodori i utjecaji bili snažniji, u unutrašnjosti i u seoskim zajednicama slavenski antroponimni sistem bio je stabilniji.¹

U skladu s tim, općim naznakama, dubrovačko okružje poznavalo je dva glavna onomastička sustava. Prvi je vrijedio u gradu Dubrovniku i bio je blizak ostalim dalmatinskim gradovima, s uočenim starogrčkim, rimskim pretkršćanskim, kasnorimskim kršćanskim, bizantskim i, naposljetku, slavenskim slojevima u antroponimiji.² Drugi sustav, dubrovačke okolice, bio je stabilniji, s bitnom prevagom obilježja slavenske antroponimije.³

U ovome radu analizira se onomastički sustav u selima Dubrovačke Republike, s posebnim naglaskom na utjecaj kršćanstva na uporabu osobnih imena koji je izvršen na onim teritorijima koje je Dubrovnik stekao u 14. i

¹ V. Putanec, Esej o jezičnom znaku i onomastici te o antroponimiji u Hrvatskoj, Predgovor Leksiku prezimena SR Hrvatske, Zagreb 1976, str. VII.

² V. Putanec, Esej... (1), str. VII—VIII.

³ Onomastički sustav grada Dubrovnika sastoji se od nekoliko podsustava koji se razlikuju po imenskom fondu, frekvenciji pojedinih osobnih imena, otvorenosti tog fonda na vanjske utjecaje i po drugim obilježjima. S obzirom na vjersku pripadnost postoje podsustavi katoličkih, pravoslavnih, muslimanskih i židovskih osobnih imena. Imena katoličkog žiteljstva raščlanjuju se dalje na podsustave vlasteoskih, građanskih i nahodskih imena. Klasifikaciju upotpunjuje i vremenska dimenzija s osobitostima prije i za vrijeme Dubrovačke Republike, u doba Austrije i napokon Jugoslavije. Opća obilježja i probleme dubrovačkog onomastičkog sistema naznačio je već i Ž. Muljačić u svom radu *Osobna imena u Dubrovniku (župa Grad) od 1800. do 1900. god.*, Filologija br. 4, JAZU Zagreb 1963, str. 111—128. O nahodskim imenima isp. A. Šupuk, *O matičnoj knjizi dubrovačkih nahoda i njihovim prezimenima (ab anno 1830—1852)*, Anali Historijskog odjela Centra za znanstveni rad JAZU u Dubrovniku, sv. XV—XVI, Dubrovnik 1978, str. 321—356.

Sustav osobnih imena dubrovačke okolice također se može raščlaniti na podsustave pojedinih regija pa i sela, sa specifičnostima lokalnih kultova (Isp. Ž. Muljačić, str. 122, bilj. 38).

15. stoljeću. Cilj je bio da se taj proces vremenski odredi i kvantificira te da se uoče neka osnovna obilježja imenskog fonda. Pritom nije bilo pretenzije da se dade lingvistička analiza tog fonda jer za takvu analizu postoje pozvaniji. Istraživanje je provedeno metodom uzoraka, uz korištenje slijedećih izvora:

1) Popis domaćina kuća u dijelu Dubrovačkog primorja (sela: Petrovo Selo, Osojnik, Kliševo, Ljubač, Gromača, Mrčevo, Mravinjac, Dubravica, Gornji i Donji Majkovi, Grbljava, Brsečine, Tršteno i Orašac) za 1514,⁴ 1545.⁵ i 1583. godine.⁶

2) Popis domaćina kuća u Konavlima (bez Cavtata i Oboda) za 1549.⁷ i 1588. godinu⁸

3) Popis domaćina kuća u spomenutom dijelu Dubrovačkog primorja, u Konavlima (bez Cavtata i Oboda) te na Pelješcu (bez Stona) 1673/4. godine.⁹

Taj uzorak, u kojem smo dobili 7067 osobnih imena, obradili smo vodeći računa i o imenskom fondu i o frekvenciji pojedinih imena. Pored toga, radi usporedbe i potpunijeg uočavanja pojave, poslužili smo se još i slijedećim objavljenim fondovima osobnih imena:

1) Popis osobnih imena na Pelješcu, prema notarskim knjigama od 1278. do 1301. godine¹⁰

2) Popis osobnih imena na Pelješcu, navedenih u zemljišnoj knjizi Stonskoga Rata (Pelješca) 1393/6. godine¹¹

3) Popis osobnih imena u Konavlima u trećem desetljeću 15. stoljeća, navedenih u zemljišnoj knjizi Konavala¹²

4) Popis osobnih imena u dijelu Pelješca (Trstenica) prema crkvenoj knjizi »Status Animarum« iz 1751. godine.¹³

*

U 14. i 15. stoljeću Dubrovnik je proširio svoj teritorij; od godine 1333. u njegovu je posjedu poluotok Pelješac, od godine 1399. Dubrovačko primorje, a od 1426. i čitavo Konavle. Na tim teritorijima došlo je tada do velikih promjena — promijenio se vlastodržac i vlasnici zemlje, izmijenili su se i vjerski odnosi. Dubrovnik je vodio vrlo smišljenu politiku integracije tih područja. Bio je beskompromisan kad su bili u pitanju vlast, zemljo vlasništvo i vjeroispovijest. Razvlastio je i oduzeo zemlju moćnijem, ali malobrojnijem sloju vlasteličića-starosjedilaca. Prema srednjovjekovnom načelu »cuius re-

⁴ Libro de le vigne tagliate in Terrenove, piantade contra li ordeni (1514), ser. 17, sv. 2 (HAD).

⁵ Vigne tagliate in Terrenove (1545/6), ser. 17, sv. 4 (HAD).

⁶ Libro di tagliar le vite (1583), ser. 17, sv. 16 (HAD).

⁷ Casnacine Canali 1549, ser. 18, sv. 3b (HAD).

⁸ Casnacine della Contrada di Canali, Ag-Dec. 1588, ser. 18, sv. 3c (HAD).

⁹ Stanovništvo prema popisu 1673/1674. koji je provela Dubrovačka Republika (izradio Z. Šundrica), Statistički godišnjak općine Dubrovnik 1980, Zavod za statistiku općine Dubrovnik, str. 235—295.

¹⁰ J. Lučić, Pelješac od dolaska Slavena do potpadanja pod vlast Dubrovačke republike, Pelješki zbornik br. 2, Split 1980, str. 59.

¹¹ N. Vekarić, Pelješka naselja u 14. stoljeću, Posebna izdanja Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku, knjiga 8, Dubrovnik 1989, str. 52—54.

¹² M. Grujić, Konavli pod raznim gospodarima od XII do XV veka, Spomenik SKA, LXVI, Zemun 1926, str. 61—63.

¹³ N. Vekarić, Stanovništvo Trstenice 31. 12. 1751. godine, Anali Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU u Dubrovniku sv. XXIV—XXV, Dubrovnik 1987, str. 155—156.

gio illius religio«, dopuštajući isključivo katoličanstvo, sjedinio je dotad vjerski nejedinstveno žiteljstvo. Istovremeno, bio je vrlo tolerantan prema običajima pučanstva. Nije ih dokinuo već je samo poticao njihovu laganu i dugotrajnu mijenu kroz spontani oblik asimilacije.

Pasivni, inertni puk nije bio odveć zainteresiran ni za politiku ni za vjersku politiku. On je vodio bitku za preživljavanje i vjerojatno nije previše rogororio zbog promjene gospodara, nadajući se da će, možda, njegova potčinjenost tada biti manja nego ranije, a pri čemu je i nova vlast podržavala tu nadu sitnim ustupcima i oslobađanjem od nekih dažbina. Puk se brzo integrirao u životne tokove Dubrovnika. Prilagodio se pravnim normama i usvojio nov način života. No, bio je daleko konzervativniji kada su u pitanju bili njegovi običaji, iako bi mu, suštinski, njihova promjena daleko manje štetila. No, dok je prema politici (a i prema vjeri) bio distanciran, s običajima je srastao i zato je na njima inzistirao. Proces mijenjanja običaja bio je daleko dugotrajniji, u početku zacijelo dirigiran određenim događajima, ali u procesu integracije, kako je vrijeme odmicalo, sve spontaniji. Novi običaji su prodirali, ali sa zakašnjenjem, a stari su uzimali, sužavali se i rijetko do kraja zatrli.

Jedan od običaja koji se mijenjao pod neposrednim utjecajem Dubrovnika odnosno katoličanstva kao religije u Dubrovniku priznate, bio je i običaj biranja osobnih imena. Prije Dubrovčana, u njihovim kasnijim pokrajinama, više od 90% stanovništva nosilo je slavenska narodna imena. Tako je na poluotoku Pelješcu udio tih imena, u razdoblju od 1278. do 1301. godine iznosio oko 90,5%, a u Konavlima u prvoj četvrti 15. stoljeća čak oko 95%.¹⁴

Čim je Dubrovnik preuzeo spomenuta područja započeo je i proces mijenjanja imenskog fonda. Slavenska narodna imena sve su se manje rabila, a zamjenjivala su ih kršćanska, svetačka imena. Promijenili su se i simboli u tim imenima. Sadržaj poruke slavenskih imena bio je utkan u samom imenu, ime je bilo zaštitni znak (npr. Da-bi-živ), dok se kod kršćanskih imena profilaktička uloga prenijela na sveca — svetac je bio zaštitnik, a ime samo posrednik.

Početak tog procesa varirao je od pokrajine do pokrajine, zavisno od trenutka pripojenja dubrovačkoj državi. Na Pelješcu je taj proces započeo poslije 1333. godine, u Dubrovačkom primorju poslije 1399, a u Konavlima poslije 1426. godine. Nejednak vremenski start pojedinih regija odrazio se i u toku procesa. Primorje je kasnilo za Pelješcem, Konavle za Primorjem. No, kašnjenje se neprestano smanjivalo da bi pri kraju procesa došlo i do izjednačavanja.

Najintenzivnija promjena imenskog fonda dogodila se već u prvih sedamdesetak godina pod Dubrovnikom. Već tada su kršćanska imena prevagnula nad narodnim. U Dubrovačkom primorju je 1514. godine 35,8% muških i 44,6% ženskih osoba nosilo još uvijek narodno ime, a to su osobe rođene oko 1465. godine, dakle 60—70 godina nakon pripojenja Dubrovačkog primorja Dubrovniku. U Konavlima proces je kasnio i slični omjeri stvorili su se oko 1500-ih godina. Tako je 1549. godine zabilježeno 32,2% muških i 50,5% ženskih narodnih imena, a to je žiteljstvo koje se bilo rodilo oko 1500. godine ili 70—80 godina nakon kupnje Konavala.

¹⁴ Okvirni proračun prema već citiranim radovima J. Lučića (bilješka 10) i M. Grujića (bilješka 12).

Nakon udarnog razdoblja slijedio je period usporavanja procesa, no prodor kršćanskih imena i dalje je bio kontinuiran, sve do 18. stoljeća kada je proces uglavnom završio i kad je udio narodnih imena pao ispod 5% (Tablica 1).

Tablica 1

ODNOS NARODNIH I KRŠĆANSKIH IMENA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE (%)

Područje — — razdoblje	Narodna imena		Kršćanska imena	
	Muška	Ženska	Muška	Ženska
PELJEŠAC				
1278/1301.	cca 90,5	...	cca 9,5	...
1393.	cca 80,7	...	cca 19,3	...
1673.	7,4	14,9	92,6	85,1
1751.	2,7	0,6	97,3	99,4
PRIMORJE				
1514.	35,8	44,6	64,2	55,4
1545.	26,8	47,3	73,2	52,7
1583.	23,8	33,3	76,2	66,7
1673.	9,8	6,0	90,2	94,0
KONAVLE				
1426.	cca 95,0	...	cca 5,0	...
1549.	32,2	50,5	67,8	49,5
1588.	18,4	40,6	81,6	59,4
1673.	9,9	23,3	90,1	76,7

Tablica 2

VELIČINA IMENSKOG FONDA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA

Pokazatelji	Dubrovačko primorje				Konavle		Pelješac	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Osobna imena	80	81	71	55	71	60	46	63
— narodna	36	31	23	9	34	24	10	15
— kršćanska	44	50	48	46	37	36	36	48
Muška osobna imena	54	48	36	39	44	40	33	45
— narodna	24	17	10	7	22	14	6	11
— kršćanska	30	31	26	32	22	26	27	34
Ženska osobna imena	26	33	35	16	27	20	13	18
— narodna	12	14	13	2	12	10	4	4
— kršćanska	14	19	22	14	15	10	9	14
Inačice osobnih imena	167	160	130	85	158	125	80	117
— narodna	97	76	53	24	85	60	21	36
— kršćanska	70	84	77	61	73	65	59	81
Inačice muških imena	121	95	68	65	115	97	59	89
— narodna	73	46	26	21	68	46	17	28
— kršćanska	48	49	42	44	47	51	42	61
Inačice ženskih imena	46	65	62	20	43	28	21	28
— narodna	24	30	27	3	17	14	4	8
— kršćanska	22	35	35	17	26	14	17	20

U početku, promjena muškog imenskog fonda bila je intenzivnija nego promjena ženskog. U svim promatranim regijama, udio ženskih narodnih imena u 16. stoljeću nadmašivao je udio muških imena u imenskom fondu. Ali na završetku procesa, kad o narodnim imenima već možemo govoriti kao o ostacima u imenskom fondu, ti ostaci su kod ženskih imena bili puno rjeđi nego kod muških. Tako je na Pelješcu (u Trstenici) 1751. godine preostalo još 2,7% muških i svega 0,6% ženskih narodnih imena (Tablica 1).

Pod utjecajem kršćanstva bitno se reducirao imenski fond u Dubrovačkoj Republici. Naime, fond narodnih imena bio je bogatiji od fonda kršćanski imena pa je i disperzija narodnih bila veća od disperzije kršćanskih imena. Tako je 1514. godine u imenskom fondu Dubrovačkog primorja bilo 45% narodnih imena koje je nosilo 36,7% stanovništva, dok je 55% kršćanskih imena nosilo 63,3% žiteljstva. Disproporcija se s vremenom još više povećavala pa je 1673. godine na Pelješcu čak 92,1% stanovništva nosilo kršćanska imena koja su u ukupnom imenskom fondu činila svega 76,2%. Pojava je još očiglednija kad se uzmu u obzir i inačice osobnih imena koje su bile češće u slavenskom onomastičkom sustavu. U Dubrovačkom primorju je tako 1514. godine bilo čak 58,1% različitih oblika narodnih osobnih imena koje je nosilo samo 36,7% stanovništva dok je ostalih 63,3% žiteljstva obnašalo svega 41,9% različitih oblika kršćanskih imena (Tablica 3 i 4).

Tablica 3

STRUKTURA IMENSKOG FONDA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE
PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA (%)

Pokazatelj	Dubrovačko primorje				Konavle		Pelješac	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Osobna imena	100	100	100	100	100	100	100	100
— narodna	45,0	38,3	32,4	16,4	47,9	40,0	21,7	23,8
— kršćanska	55,0	61,7	67,6	83,6	52,1	60,0	78,3	76,2
Muška imena	100	100	100	100	100	100	100	100
— narodna	44,4	35,4	27,8	17,9	50,0	35,0	18,2	24,4
— kršćanska	55,6	64,6	72,2	82,1	50,0	65,0	81,8	75,6
Ženska imena	100	100	100	100	100	100	100	100
— narodna	46,2	42,4	57,1	12,5	44,4	50,0	30,8	22,2
— kršćanska	53,8	57,6	62,9	87,5	55,6	50,0	69,2	77,8
Inačice osobnih imena	100	100	100	100	100	100	100	100
— narodna	58,1	47,5	40,8	28,2	53,8	48,0	26,2	30,8
— kršćanska	41,9	52,5	59,2	71,8	46,2	52,0	73,8	69,2
Inačice muških imena	100	100	100	100	100	100	100	100
— narodna	60,3	48,4	38,2	32,3	59,1	47,4	28,8	31,5
— kršćanska	39,7	51,6	61,8	67,7	40,9	52,6	71,2	68,5
Inačice ženskih imena	100	100	100	100	100	100	100	100
— narodna	52,2	46,2	43,5	15,0	39,5	50,0	19,0	28,6
— kršćanska	47,8	53,8	56,5	85,0	60,5	50,0	81,0	71,4

Tablica 4

FREKVENCIJA NARODNIH I KRŠĆANSKIH IMENA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA (%)

Pokazatelj	Dubrovačko primorje				Konavle		Pelješac	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Broj osoba	842	1080	810	487	1031	941	829	1047
— s narodnim imenom	309	342	229	45	350	187	96	83
— s kršćanskim imenom	533	738	581	442	681	754	733	964
Frekvencija osobnih imena	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
— narodnih	367	317	283	92	339	199	116	79
— kršćanskih	633	683	717	908	661	801	884	921
Broj muških	759	824	432	420	930	877	726	973
— s narodnim imenom	272	221	105	41	299	161	72	72
— s kršćanskim imenom	487	603	329	379	631	716	654	901
Frekvencija muških imena	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
— narodnih	358	268	238	98	322	184	99	74
— kršćanskih	642	732	762	902	678	816	901	926
Broj ženskih	83	256	378	67	101	64	103	74
— s narodnim imenom	37	121	126	4	51	26	24	11
— s kršćanskim imenom	46	135	252	63	50	38	79	63
Frekvencija ženskih imena	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
— narodnih	446	473	333	60	505	406	233	149
— kršćanskih	554	527	667	940	495	594	767	851

Nestajanjem slavenskih narodnih imena, dakle, smanjivao se imenski fond, a time se povećavala i koncentracija istoimenih osoba. U 17. stoljeću nešto manje od polovice muškog stanovništva i preko 60% ženskog nosila je svega pet različitih osobnih imena. U 18. stoljeću koncentracija se još više povećala pa je tako u Trstenici na Pelješcu 1751. godine 56,3% muških i čak 87,6% ženskih nosilo jedno od pet najčešćih imena (Tablica 5).¹⁵ Čitav imenski fond reducirao se u 18. stoljeću na svega 40-ak muških i 20-ak ženskih imena i takvo stanje održalo se sve do druge polovice 19. stoljeća kada je došlo do korjenitih promjena u onomastičkom sustavu.

Tablica 5

UDIO PET NAJFREKVENTNIJIH OSOBNIH IMENA PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE (%)

Područje — — razdoblje	Najfrekventnijih pet imena	
	Muških	Ženskih
PELJEŠAC		
1673.	45,44	59,46
1751.	56,30	87,60
DUBROVAČKO PRIMORJE		
1514.	41,76	48,19
1545.	37,14	39,05
1583.	43,28	46,03
1673.	47,37	71,65
KONAVLE		
1549.	52,36	42,57
1588.	49,59	59,37
1673.	46,27	60,19

¹⁵ N. Vekarić, Stanovništvo ... (13), str. 156.

Promjena imenskog fonda najčešće je bila radikalna — slavenska narodna imena sasvim bi iščezla, a zamjenjivala bi ih sakralna koja nisu s njima bila ni u kakvoj vezi. Mnoga narodna imena nestala su već na samom početku procesa, tijekom 14. i 15. stoljeća. Tako već u uzorcima iz 16. i 17. stoljeća, koji se detaljnije analiziraju u ovom radu, nema imena tipa Gojislav, Grdoje, Grubeša, Hranislav, Hvalimir, Hlapac, Površen, Prodan, Prvoslav, Stanislav, Tihoslav, Toljen, Tvrdoje, Vratislav i drugih, koja su, s većim brojem inačica, zabilježena na Stonskom Ratu (Pelješcu) u notarskim knjigama dubrovačke kancelarije krajem 13. i početkom 14. stoljeća.¹⁶ U 16. i 17. stoljeću nestala su imena Belan, Boroje, Brajo, Dabiživ, Dobrosav, Ljubiša, Pribio, Sladoje, Stanac, Vladisav, Veselko itd., ženska imena Ljubisava, Sana, Stoisava, Boža, Dobrula, Dragna, Krila, Medna, Rusa, Vidna, Vladisava, Vukosava, u 18. stoljeću i Vesela.¹⁷

No, određeni broj narodnih imena prilagodio se novom imenskom fondu, stvorivši ili ekvivalent u kršćanskom imenu ili pak u talijanskom prijevodu. Ta imena najduže su se zadržala, čak i do današnjih dana, izgovarajući se u narodu najčešće na stari način, a registrirajući se u crkvenim knjigama u novom obliku. To su imena: Božo — Natale, Cvjetko — Florio, Krile — Kristo, Rado — Rafo (ponekad Allegretto), Rusko — Roko, Vido — Vito (Vicko), Vuko — Luka i Živan (Đivan) — Ivan, zatim Cvijeta — Floria, Milica — Gracija, Radosava (Rada) — Rafaela, Stana (Stanislava) — Viktorija i Živana (Điva) — Ivana.

Tablica 6

NAJFREKVENTNIJA MUŠKA NARODNA IMENA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA (%)

DUBROVAČKO PRIMORJE							
1514.		1545.		1583.		1673.	
Rad-	160,8	Rad-	84,9	Rad-	78,7	Cvjetko	23,8
Božidar	31,6	Živan	47,3	Živan	53,2	Rad-	21,4
Vuk-	27,7	Cvjetko	42,5	Cvjetko	30,1	Vuk-	21,4
Živan	27,7	Vuk-	21,8	Vuk-	27,8	Božidar	14,3
Cvjetko	23,7	Božidar	19,4	Vitko	18,5	Vitko	11,9
		Vitko	19,4				
KONAVLE				PELJEŠAC			
1549.		1588.		1673.		1673.	
Rad-	147,3	Rad-	71,8	Vuk-	46,8	Božidar	17,5
Vuk-	39,8	Božidar	33,1	Božidar	22,0	Vuk-	13,4
Božidar	26,9	Živan	20,5	Rad-	17,9	Živan	12,3
Dragoje	25,8	Vuk-	18,2	Cvjetko	8,3	Cvjetko	9,2
Mil-	19,3	Cvjetko	13,7	Živan	2,7	Mil-	7,2
						Rad-	7,2

¹⁶ J. Lučić, Pelješac... (10), str. 59.

¹⁷ Neka od njih (Brajo, Dobrosav, Ljubiša, Boža, Krila, Rusa, Vesela) naći ćemo i kasnije, ali zaista izuzetno rijetko, u frekvencijama ispod 1%.

Tablica 7

NAJFREKVENTNIJA ŽENSKA NARODNA IMENA U SELIMA DUBROVAČKE
REPUBLIKE PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA (%)

DUBROVAČKO PRIMORJE							
1514.		1545.		1583.		1673.	
Radosava	108,4	Stana	93,7	Živana	68,8	Živana	44,8
Milica	72,3	Milica	66,4	Radosava	58,2	Milica	14,9
Stana	72,3	Živana	62,5	Milica	50,3		
Dragna	48,2	Cvijeta	58,6	Cvijeta	45,0		
Cvijeta	24,1	Radosava	58,6	Stana	31,7		
Ljubisava	24,1						
Vladisava	24,1						
Vukosava	24,1						

KONAVLE				PELJEŠAC			
1549.		1588.		1673.		1673.	
Radosava	108,9	Stana	109,4	Stana	106,8	Radosava	81,1
Stana	79,2	Radosava	93,7	Milica	68,0	Stana	27,0
Milica	79,2	Milica	62,5	Radosava	48,5	Živana	27,0
Ljubisava	59,4	Živana	46,9	Vesela	9,7	Milica	13,5
Vladisava	59,4	Cvijeta	15,6				
		Dragna	15,6				
		Medna	15,6				
		Vesela	15,6				
		Vladisava	15,6				
		Vukosava	15,6				

Tablica 8

NAJFREKVENTNIJA MUŠKA KRŠĆANSKA IMENA U SELIMA DUBROVAČKE
REPUBLIKE PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA (%)

DUBROVAČKO PRIMORJE							
1514.		1545.		1583.		1673.	
Ivan	81,7	Ivan	87,4	Petar	111,1	Ivan	159,5
Petar	61,9	Nikola	76,5	Ivan	99,5	Nikola	97,6
Nikola	59,3	Petar	70,4	Nikola	83,3	Petar	88,1
Pavao	54,0	Pavao	52,2	Marko	60,2	Marko	71,4
Stjepan	48,7	Marko	48,5	Stjepan	60,2	Stjepan	57,1
		Luka	48,5				

KONAVLE				PELJEŠAC			
1549.		1588.		1673.		1673.	
Ivan	123,7	Petar	122,0	Petar	139,1	Ivan	176,8
Petar	97,8	Ivan	119,7	Ivan	132,2	Nikola	110,0
Nikola	86,0	Nikola	118,6	Nikola	126,7	Matko	76,0
Đuro	68,8	Miho	63,8	Đuro	74,4	Marko	63,7
Stjepan	60,2	Stjepan	59,3	Stjepan	70,2	Petar	61,7

Tablica 9

NAJFREKVENTNIJA ŽENSKA KRŠĆANSKA IMENA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE PREMA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA (‰)

DUBROVAČKO PRIMORJE							
1514.		1545.		1583.		1673.	
Kata	132,5	Marica	85,9	Marica	129,6	Marija	268,7
Marica	96,4	Marija	78,1	Marija	103,2	Anica	164,2
Jela	60,2	Kata	66,4	Kata	89,9	Marica	134,3
Nika	48,2	Jela	62,5	Anica	68,8	Kata	104,5
Jakoba	36,1	Pera	43,0	Jela	42,3	Ivana	44,8
Lucija	36,1			Lucija	42,3	Nika	44,8
KONAVLE				PELJEŠAC			
1549.		1588.		1673.		1673.	
Kata	79,2	Marica	203,1	Lucija	135,9	Anica	189,2
Marica	79,2	Anica	109,4	Pava	135,9	Kata	121,6
Nika	59,4	Nika	78,1	Marica	126,2	Marija	121,6
Jela	49,5	Kata	62,5	Kata	97,1	Manda	81,1
Anica	39,6	Lucija	62,5	Anica	87,4	Jela	67,6
Ivana	39,6			Marija	87,4		
Pera	39,6						

Svako od nabrojanih imena imalo je i svoja specifična obilježja. Božo, Cvjetko i Rado te ženska imena Cvijeta, Milica, Rada i Stana zadržali su u govornoj upotrebi status ravnopravnih imena iako se i njima frekventnost vremenom smanjivala. Njihovi ekvivalenti, Natale, Florio, Rafo, Floria, Gracija, Rafaela i Viktorija, osim u rijetkim izuzecima, bilježili su se jedino u administraciji. Imena Krile i Rusko iščezla su, a zamijenila su ih imena Kristo i Roko i u govornoj upotrebi i u administraciji. Vid je postao Vito (Vitale), a u nekim područjima Vicko (Župa Dubrovačka). S ovim imenom bilo je i slučajeva gdje je u govoru prevladao stari oblik i slučajeva uporabe novih kršćanskih oblika, dok se u administraciji redovito bilježio novi oblik.

Naznačena pojava vrlo je uočljiva kod imena Vuko i Luka zbog relativno velike frekventnosti tih imena. Tako je npr. u Konavlima 1549. godine bilo 39,8‰ Vukova i 20,4‰ Luka, a 1588. obrnuto, 18,2‰ Vuka i 38,8‰ Luka. Godine 1673. opet je prevladavao Vuko (46,8‰ prema 33,1‰). U arhivskim vrelima naći ćemo bezbroj potvrda da se ista osoba jednom nazivala Vuko, a drugi put Luka. Ponekad se bilježilo i dvostruko ime Vuko-Luka. Vjerojatno je i karakteristični dubrovački oblik Luko nastao baš uslijed sinteze tih dvaju imena.

Ime Živko (Živan), kao i ženski par Živana, izgovaralo se u dubrovačkim regijama i selima na različite načine. Negdje je ostao izvorni, a negdje je prevladao karakteristični dubrovački oblik Đivo, Đivan, Điva, Đivana. To ime nije iščezlo, kao većina drugih slavenskih imena, prvenstveno zahvaljujući ekvivalentu u imenu Ivan koji je stvoren na temelju sličnosti. No, frekventnost starog oblika naglo je pala u 17. stoljeću (u Primorju 53,2‰ 1583, a svega 2,4‰ 1673. godine u Konavlima 20,5‰ 1588, a 2,7‰ 1673. godine).

Proces mijenjanja imenskog fonda nije bio jednosmjernan. Kao što je kršćanstvo utjecalo na njegovu promjenu, tako je i narod, svojim konzerva-

tivizmom, modificirao oblike kršćanskih imena, adaptirajući ih starom slavenskom onomastičkom sustavu. Tako su nastale inačice kršćanskih imena Ivaniš, Jakša, Đuraš, Mihoje, Matijaš, Maroje, Lukač, Simko, Vlahuša, Petrovac i brojne druge.

Osnovu fonda kršćanskih imena u selima Dubrovačke Republike, sudeći prema istraženom uzorku, činila su slijedeća imena: Andrija, Antun, Đuro, Ilija, Jakov, Luka, Marin, Marko, Mato, Miho, Nikola, Pavao, Petar, Stjepan, Vicko i Vlaho te ženska imena Ana, Frana, Ivana, Jela, Kata, Klara, Lucija, Manda, Marica (Margarita),¹⁸ Marija, Nika, Pava i Pera. Pored njih, rabila su se i druga svetačka imena, ali rijetko, ponekad čak sporadično, kao neposredni utjecaj nekog doseljenika. Jedno od obilježja kršćanskih imena, bila je i njihova dislociranost. Tako npr. ime Frano dostizalo je na Pelješcu čak do 36%, a u Konavlima se skoro uopće nije rabilo. Antun je, također, bio puno češći na Pelješcu nego u Konavlima, a obrnuto je bilo s imenom Petar. Žensko ime Pava bilo je često u Konavlima, a rijetko na poluotoku Pelješcu, Manda obrnuto. Dislociranost kršćanskih imena zacijelo je bila posljedica različitosti u štovanju pojedinih svetaca po selima i regijama.

Tablica 10

FREKVENCIJA POJEDINIHI OSOBNIH IMENA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE NA UZORCIMA IZ 16. I 17. STOLJEĆA (%)

OSOBNOM IME	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Muška imena								
Andrija	7,9	8,5	6,9	23,8	18,3	29,6	20,7	18,5
Anko	1,3	2,4	—	—	—	—	—	—
Antun ¹⁹	14,5	25,5	27,8	28,6	8,6	8,0	12,4	44,2
Bartul ²⁰	3,9	3,6	4,6	4,8	—	—	—	—
Belan ²¹	1,3	—	—	—	1,1	—	—	—
Bernard ²²	—	—	—	—	—	—	—	1,0
Boroje	—	—	—	—	1,1	—	—	—
Božidar ²³	31,6	19,4	13,9	14,3	26,9	33,1	22,0	17,5
Brajo ²⁴	5,3	—	—	—	6,4	1,1	—	—
Bulj ²⁵	1,3	1,2	—	—	2,1	—	—	—
Cvjetko ²⁶	23,7	42,5	30,1	23,8	10,7	13,7	8,3	9,2
Dabiživ ²⁷	7,9	1,2	—	—	1,1	1,1	—	—
Damjan	6,6	3,6	4,6	2,4	—	—	1,4	4,1
Dean	1,3	—	—	—	—	—	—	—
Dionis	—	—	—	—	—	—	1,4	—

¹⁸ U dubrovačkom kraju Mara, Marica i Marina su se rabili kao hipokoristici osobnog imena Margarita, dok su Mariju od milja zvali Mare. Distinkcija tih inačica, sve do pada Dubrovačke Republike, bila je vrlo oštra. Kasnije, naglim povećanjem frekvencije imena Marija, a smanjenjem frekvencije imena Margarita, hipokoristici Mara i Marica sve češće su bili izvedeni od imena Marija.

¹⁹ Antić, Antonio, Antun.

²⁰ Bartolo, Bartul.

²¹ Belan, Bjelušina.

²² Brnja.

²³ Bogdan, Bogeta, Bogna, Bogoje, Boško, Božan, Božičko, Božidar, Božo.

²⁴ Brajko, Brajo, Braletin.

²⁵ Bujak, Bulj.

²⁶ Cvijeto, Cvitan, Cvitko, Cvito, Cvjetan, Cvjetko, Fjoro.

²⁷ Dabelja, Dabiživ, Dabo.

OSOBN O IME	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC		
	Muška imena	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Dobrosav ²⁸	5,3	1,2	—	—	—	—	—	—	—
Dominik ²⁹	—	—	—	2,4	—	—	—	—	1,0
Dragoje ³⁰	3,9	3,6	—	—	25,8	5,7	—	—	—
Dujko ³¹	2,6	—	—	—	1,1	—	—	—	—
Đamarija	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0
Đuro ³²	47,4	43,7	25,5	38,1	68,8	55,9	74,4	28,8	—
Filip	—	2,4	—	4,8	—	—	—	—	—
Frano ³³	6,6	4,8	2,3	2,4	—	2,3	—	—	36,0
Gego	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0
Grgur	1,3	2,4	—	—	5,4	3,4	1,4	—	15,4
Honorat	—	—	—	2,4	—	—	—	—	—
Hrelja	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—
Ilija ³⁴	22,4	18,2	18,5	19,0	12,9	18,2	13,8	—	8,2
Ivan ³⁵	81,7	87,4	99,5	159,5	123,6	119,7	132,2	—	176,8
Jakov ³⁶	10,5	17,0	20,8	21,4	1,1	3,4	2,7	—	21,6
Jerko ³⁷	11,9	9,7	2,3	—	—	—	—	—	3,1
Josip ³⁸	—	—	2,3	7,1	—	—	—	—	3,1
Kolenda	—	1,2	—	—	—	—	—	—	1,0
Krile	—	3,6	4,6	—	—	1,1	—	—	2,0
Kristo ³⁹	2,6	1,2	—	7,1	—	—	—	—	6,2
Lazar	—	—	—	—	—	—	2,7	—	—
Lovro ⁴⁰	2,6	3,6	2,3	4,8	1,1	—	—	—	3,1
Lucijan	1,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Luka ⁴¹	29,0	48,5	48,6	54,8	20,4	38,8	33,1	—	43,2
Ljubiša ⁴²	10,5	3,6	—	—	2,1	1,1	—	—	—
Marin ⁴³	22,4	41,3	30,1	21,4	16,1	8,0	6,9	—	20,6
Marko ⁴⁴	35,6	48,5	60,2	71,4	30,1	42,2	30,3	—	63,7
Martin	—	—	—	2,4	6,4	2,3	2,7	—	8,2
Matko ⁴⁵	22,4	25,5	32,4	23,8	23,7	27,4	64,7	—	76,0
Medo ⁴⁶	1,3	—	—	—	2,1	—	—	—	—
Mihoč ⁴⁷	35,6	35,2	25,5	16,7	22,6	63,8	60,6	—	33,9
Mil ⁴⁸	14,5	12,1	6,9	2,4	19,3	10,3	—	—	7,2

²⁸ Dobrašin, Dobrić, Dobrosav, Dobruško.²⁹ Dominik, Donko.³⁰ Dragić, Dragiša, Dragoje.³¹ Dujko, Dujo, Durka.³² Đura, Đurađ, Đuras, Đuraš, Đurat, Đurđ, Đurđe, Đure, Đurica, Đurin, Đuriša, Đurko, Đuro, Jurađ, Jurko, Juro.³³ Frančesko, Franić, Frano.³⁴ Hilija, Ilija.³⁵ Ivan, Ivaniš, Ivanko, Ivko, Ivo.³⁶ Jakić, Jakob, Jakov, Jakša.³⁷ Jerić, Jerko, Jeronimo, Josip.³⁸ Josip, Jozef, Jozo.³⁹ Kristić, Kristo.⁴⁰ Lovrenac, Lovrić, Lovrijenac, Lovrinac, Lovro.⁴¹ Luka, Lukač, Lukša.⁴² Ljuba, Ljubenko, Ljubiša, Ljuboje.⁴³ Marić, Marin, Maroje.⁴⁴ Markić, Marko.⁴⁵ Matić, Matija, Matijaš, Matko, Mato.⁴⁶ Medo, Medoje, Metko.⁴⁷ Mihajlo, Mihan, Mihat, Miho, Mihoč, Mihoje, Miško.⁴⁸ Biladin, Mila, Miladin, Milan, Milelja, Mileta, Milić, Miliha, Mililo, Milin, Miliša, Milko, Miloje, Milonja, Milorad, Miloš, Milovac, Milovan, Milun, Milj, Miljas, Miljko.

OSOBNOST IME	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	Muška imena	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.
Mitar ⁴⁹	—	—	—	2,4	1,1	2,3	—	1,0
Mladen ⁵⁰	2,6	1,2	—	—	3,2	1,1	—	—
Nikola ⁵¹	59,3	76,5	83,3	97,6	86,0	118,6	126,7	110,0
Ostoja	3,9	—	—	—	1,1	—	—	1,0
Pasko ⁵²	10,5	8,5	4,6	14,3	1,1	6,8	6,9	3,1
Pavao ⁵³	54,0	52,2	53,2	42,9	45,1	49,0	49,6	28,8
Petar ⁵⁴	61,9	70,4	111,1	88,1	97,8	122,0	139,1	61,7
Pribio ⁵⁵	3,9	—	—	—	—	—	—	—
Rad- ⁵⁶	160,8	84,9	78,7	21,4	147,3	71,8	17,9	7,2
Rusko	—	2,4	—	—	—	—	—	2,0
Saboje	—	—	—	—	—	—	—	1,0
Sanko	—	—	—	—	2,1	—	—	—
Sladoje	1,3	1,2	—	—	—	—	—	—
Srđ	1,3	—	—	—	—	—	—	—
Stanac	1,3	—	—	—	—	—	—	—
Stjepan ⁵⁷	48,7	46,1	60,2	57,1	60,2	59,3	70,2	45,2
Svilan	—	—	—	—	1,1	—	—	—
Šimun ⁵⁸	5,3	6,1	2,3	2,4	—	1,1	4,1	4,1
Šišman	—	—	—	—	1,1	—	—	—
Todor	—	—	—	—	—	—	1,4	—
Toma ⁵⁹	13,2	10,9	4,6	19,0	15,0	10,3	12,4	7,2
Trifko	—	—	—	—	—	1,1	—	—
Trojan ⁶⁰	—	—	—	4,8	—	2,3	1,4	—
Vasilj	1,3	—	—	—	—	—	—	—
Veselko	—	—	—	—	1,1	—	—	—
Vicko ⁶¹	—	1,2	6,9	21,4	—	2,3	2,7	26,7
Vitko ⁶²	6,6	19,4	18,5	11,9	6,4	3,4	1,4	1,0
Vladisav ⁶³	10,5	1,2	2,3	—	—	1,1	—	—
Vlahuša ⁶⁴	18,4	24,3	20,8	33,3	12,9	18,2	24,8	18,5
Vuk ⁶⁵	27,7	21,8	27,8	21,4	39,8	18,2	46,8	13,4
Zovan	—	—	2,3	—	—	—	—	—
Željšan	1,3	—	—	—	—	—	—	—
Živan ⁶⁶	27,7	47,3	53,2	2,4	18,3	20,5	2,7	12,3

⁴⁹ Demetar, Dmitar, Mitar.

⁵⁰ Mladen, Mladin, Mladoš.

⁵¹ Nikić, Nilko, Nilkoč, Nikola, Nikolica, Nikša.

⁵² Pasko, Paskoje.

⁵³ Pavao, Pavić, Pavko, Pavlica, Pavlić, Pavo.

⁵⁴ Perak, Perić, Perka, Pero, Perovac, Petar, Petko, Petrovac.

⁵⁵ Pribac, Pribio, Pripko.

⁵⁶ Radac, Radak, Rade, Radelj, Radeta, Radibrat, Radić, Radin, Radivoj, Radmio, Rado, Radohna, Radoje, Radonja, Radosav, Radovac, Radovan, Radun, Raič, Raj, Raosalj, Raosaljić, Raosav, Ratko, Rosav.

⁵⁷ Stijepo, Stipan, Stipko, Stjepan, Stjepić, Stjepko.

⁵⁸ Simko, Simo, Sinko, Šimun.

⁵⁹ Toma, Tomas, Tomaš, Tomko, Tomo, Tonko.

⁶⁰ Trajan, Trojan.

⁶¹ Vicelja, Vicko, Vićenco.

⁶² Vid, Vidak, Vido, Vidosav, Vitko.

⁶³ Vladisav, Vlaisav, Vlatko.

⁶⁴ Vlaho, Vlahota, Vlahuša.

⁶⁵ Vučeta, Vučić, Vuica, Vujo, Vuk, Vukac, Vukaša, Vukašin, Vukdrag, Vukelj, Vukelja, Vukić, Vukman, Vukmir, Vuknica, Vuko, Vukoje, Vukosav, Vukota, Vukša, Vule, Vuleša, Vuleta, Vuliša.

⁶⁶ Đivan, Đivo, Đivulin, Žiko, Živan, Živko, Živo, Živulin.

Ženska imena	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Anica ⁶⁷	—	31,2	68,8	164,2	39,6	109,4	87,4	189,2
Boža	—	—	2,6	—	—	—	—	—
Cvijeta ⁶⁸	24,1	58,6	45,0	—	9,9	15,6	—	—
Dobrula ⁶⁹	12,0	3,9	2,6	—	—	—	—	—
Dominika	—	—	2,6	—	—	—	—	—
Dragna ⁷⁰	48,2	46,9	18,5	—	29,7	15,6	—	—
Frana ⁷¹	—	15,6	15,9	14,9	9,9	—	—	13,5
Ivana ⁷²	—	3,9	10,6	44,8	39,6	—	—	—
Jakoba ⁷³	36,1	—	5,3	—	—	—	—	13,5
Jela ⁷⁴	60,2	62,5	42,3	29,8	49,5	15,6	19,4	67,6
Jerina	—	3,9	2,6	—	29,7	15,6	—	—
Kata ⁷⁵	132,5	66,4	89,9	104,5	79,2	62,5	97,1	121,6
Klara	—	7,8	13,2	44,8	9,9	—	—	54,0
Krila	—	3,9	18,5	—	—	—	—	—
Kristina	12,0	3,9	—	—	—	—	—	—
Laura	—	—	2,6	—	—	—	—	—
Lucija ⁷⁶	36,1	31,2	42,3	14,9	9,9	62,5	135,9	27,0
Ljubisava ⁷⁷	24,1	15,6	—	—	59,4	—	—	—
Mada ⁷⁸	12,0	7,8	37,0	—	—	—	—	81,1
Marica ⁷⁹	96,4	85,9	129,6	134,3	79,2	203,1	126,2	40,5
Marija ⁸⁰	12,0	78,1	103,2	268,7	9,9	15,6	87,4	121,6
Marta	—	—	—	14,9	—	—	—	13,5
Matka	—	—	2,6	—	—	—	—	—
Medna	12,0	—	—	—	9,9	15,6	—	—
Mihna	24,1	11,7	10,6	—	—	—	—	—
Milica ⁸¹	72,3	66,4	50,3	14,9	79,2	62,5	68,0	13,5
Nikoleta ⁸²	48,2	39,1	31,7	44,8	59,4	78,1	58,2	54,0
Orsola	—	11,7	—	—	—	—	—	—
Paskuša	—	—	5,3	—	—	—	—	—
Pava ⁸³	24,1	11,7	15,9	14,9	19,8	15,6	135,9	27,0
Pera ⁸⁴	12,0	43,0	23,8	29,8	39,6	15,6	—	27,0
Radosava ⁸⁵	108,4	58,6	58,2	—	108,9	93,7	48,5	81,1
Rusa	—	7,8	18,5	—	9,9	—	—	—
Ruža	24,1	—	—	—	—	—	—	—
Sana	—	—	—	—	9,9	—	—	—
Stana ⁸⁶	72,3	93,7	31,7	—	79,2	109,4	106,8	27,0
Stoisava	—	3,9	—	—	—	—	—	—
Todora	—	—	—	—	9,9	—	—	—

⁶⁷ Ana, Anica, Anka, Anula, Janica.⁶⁸ Cvita, Cvijeta, Fiora.⁶⁹ Dobrula, Dobruša.⁷⁰ Dragana, Draža.⁷¹ Frana, Franuša.⁷² Ivana, Ivuša.⁷³ Jaka, Jakoba, Jakumina, Jakuša.⁷⁴ Jela, Jelača, Jelena, Jeluša, Jeljena.⁷⁵ Kata, Katarina, Katuša.⁷⁶ Luca, Luce, Lucija.⁷⁷ Ljubava, Ljubica, Ljubisava, Ljubiša.⁷⁸ Mada, Manda, Mandalena.⁷⁹ Mara, Margarita, Margeta, Marica, Marina, Maruša.⁸⁰ Mare, Marija.⁸¹ Bila, Bioka, Mila, Milana, Milica, Milisava, Miluša, Miljaha, Miljahna, Mioka.⁸² Nika, Nikoleta, Nikolina.⁸³ Paula, Paulina, Pava, Pavica.⁸⁴ Pera, Petruša.⁸⁵ Rada, Rade, Radna, Radosava, Raduha, Raosalja, Raosava.⁸⁶ Slavuša, Stana, Stane, Stanica, Stanislava, Stanula, Stanuša.

Zenska imena	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Tomuša ⁸⁷	24,1	7,8	—	—	9,9	—	19,4	—
Vesela ⁸⁸	—	3,9	10,6	—	—	15,6	9,7	—
Vica	—	3,9	7,9	14,9	—	—	—	—
Vidna	—	—	2,6	—	—	—	—	—
Vinturina	—	—	2,6	—	—	—	—	—
Vladisava ⁸⁹	24,1	27,3	5,3	—	59,4	15,6	—	—
Vukava ⁹⁰	24,1	19,5	—	—	29,7	15,6	—	—
»Zuta«	12,0	—	—	—	—	—	—	—
Živana ⁹¹	12,0	62,5	68,8	44,8	19,8	46,9	—	27,0

NAPOMENA uz tablice 5—10: Frekvencija osobnih imena utvrđena je prema grupama imena. Sve inačice nekog imena svrstane su pod istu onomastičku jedinicu. Da bi se, međutim, drugim istraživačima omogućilo da izvedu i drukčiju klasifikaciju, u tablici 11 donosi se frekventnost svih inačica u apsolutnim brojevima.

Frekvencija nekih narodnih imena računala se prema osnovama imena. Tako se moralo postupiti zbog inačica koje su mogle nastati iz više imena (npr. inačice Radić, Raič, Rado mogle su nastati i od imena Radosav, Radovan, Radivoj i drugih).

Tablica 11

OSOBNNA IMENA U SELIMA DUBROVAČKE REPUBLIKE PREMA UZORCIMA
IZ 16. I 17. STOLJEĆA

Osobno ime	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Muška imena	759	824	432	420	930	877	726	973
Zenska imena	83	256	378	67	101	64	103	74
Ukupno	842	1080	810	487	1031	941	829	1047
Andrija	6	7	3	10	17	26	15	18
Anko	1	2	—	—	—	—	—	—
Antić	—	—	—	—	—	—	—	10
Antun (Antonio)	11	21	12	12	8	7	9	33
Bartul (Bartolo)	3	3	2	2	—	—	—	—
Belan	1	—	—	—	—	—	—	—
Biladin	1	—	—	—	—	—	—	—
Bjelusina	—	—	—	—	1	—	—	—
Bogdan	4	—	—	—	—	—	—	—
Bogeta	1	—	—	—	—	—	—	—
Bogna	1	—	—	—	—	—	—	—
Bogoje	—	—	—	—	—	—	—	1
Boroje	—	—	—	—	1	—	—	—
Boško	9	3	3	3	—	—	—	9
Božan	—	—	1	—	—	—	—	—
Božičko	1	2	—	—	11	11	—	—
Božidar	8	8	—	—	6	2	—	—
Božo	—	3	2	3	8	16	16	7
Brajko	2	—	—	—	1	—	—	—
Brajo	2	—	—	—	4	1	—	—
Braletin	—	—	—	—	1	—	—	—
Brnja	—	—	—	—	—	—	—	1

⁸⁷ Toma, Tomašina, Tomica, Tomka, Tomuša.

⁸⁸ Vesela, Veselica.

⁸⁹ Vladana, Vladava, Vladisava, Vladislava, Vladna, Vlaisava.

⁹⁰ Vukava, Vukosava.

⁹¹ Điva, Đivana, Živa, Živana.

Osobno ime	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Bujak	1	1	—	—	1	—	—	—
Bulj	—	—	—	—	1	—	—	—
Cvijeto	—	—	—	1	—	3	—	—
Cvitan	1	—	—	—	—	—	—	1
Cvitko	16	—	—	—	—	—	—	—
Cvito	—	—	—	—	—	—	—	1
Cvjetan	—	1	—	—	—	—	—	6
Cvjetko	1	34	13	9	10	9	5	1
Dabelja	—	1	—	—	—	—	—	—
Dabiživ	6	—	—	—	—	—	—	—
Dabo	—	—	—	—	1	1	—	—
Damjan	5	3	2	1	—	—	1	4
Dean	1	—	—	—	—	—	—	—
Demetar	—	—	—	1	—	—	—	—
Dionis	—	—	—	—	—	—	1	—
Dmitar	—	—	—	—	1	—	—	—
Dobrašin	1	—	—	—	—	—	—	—
Dobrić	1	—	—	—	—	—	—	—
Dobrosav	1	1	—	—	—	—	—	—
Dobruško	1	—	—	—	—	—	—	—
Dominik	—	—	—	1	—	—	—	—
Donko	—	—	—	—	—	—	—	1
Dragić	—	1	—	—	10	2	—	—
Dragiša	1	—	—	—	2	1	—	—
Dragoje	2	2	—	—	12	2	—	—
Dujko	1	—	—	—	—	—	—	—
Dujo	—	—	—	—	1	—	—	—
Durka	1	—	—	—	—	—	—	—
Đamarija	—	—	—	—	—	—	—	1
Đura	—	1	—	—	2	—	—	—
Đurađ	21	10	—	—	16	—	—	3
Đuras	—	—	—	—	4	—	—	—
Đuraš	—	1	—	—	—	—	—	1
Đurat	—	—	—	—	—	1	—	—
Đurđ	—	—	—	—	—	1	—	—
Đurđe	—	—	—	—	—	1	—	—
Đure	—	5	—	—	—	—	—	1
Đurica	—	—	—	—	—	2	1	3
Đurin	—	—	—	—	—	—	1	—
Đuriša	—	—	—	—	1	3	2	1
Đurko	11	—	—	—	1	—	3	—
Đuro	3	20	—	16	40	41	47	13
Filip	—	2	—	2	—	—	—	—
Fjoro	—	—	—	—	—	—	1	—
Francésko	3	—	—	—	—	—	—	—
Franić	—	—	—	—	—	—	—	17
Frano	2	4	1	1	—	2	—	18
Gego	—	—	—	—	—	—	—	1
Grgur	1	2	—	—	5	3	1	15
Honorat	—	—	—	1	—	—	—	—
Hrelja	—	1	—	—	—	—	—	—
Ilija (Hilija)	17	15	8	8	12	16	10	8
Ivan	56	63	42	67	100	96	96	172
Ivaniš	5	5	1	—	11	8	—	—
Ivanko	—	—	—	—	1	—	—	—
Ivko	1	4	—	—	3	—	—	—
Ivo	—	—	—	—	—	1	—	—
Jakić	—	—	—	—	—	—	—	1
Jakov (Jakob)	8	14	8	9	1	3	2	20

Osobno ime	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAČ	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Jakša	—	—	1	—	—	—	—	—
Jerić	—	—	—	—	—	—	—	1
Jerko	8	8	1	—	—	—	—	1
Jero	—	—	—	—	—	—	—	1
Jeronimo	1	—	—	—	—	—	—	—
Josip	—	—	—	3	—	—	—	2
Jozef	—	—	1	—	—	—	—	—
Jozo	—	—	—	—	—	—	—	1
Jurač	—	—	1	—	—	—	—	—
Jurko	1	—	—	—	—	—	—	—
Juro	—	—	10	—	—	—	—	6
Kolenda	—	1	—	—	—	—	—	1
Krile	—	3	2	—	—	1	—	2
Kristić	2	1	—	—	—	—	—	—
Kristo	—	—	—	3	—	—	—	6
Lazar	—	—	—	—	—	—	2	—
Lovrenac	—	—	—	—	1	—	—	—
Lovrić	—	—	—	—	—	—	—	1
Lovrijenac	—	3	1	—	—	—	—	—
Lovrinac	2	—	—	—	—	—	—	—
Lovro	—	—	—	2	—	—	—	2
Lucijan	1	—	—	—	—	—	—	—
Luka	18	38	20	23	17	34	24	42
Lukač	1	—	1	—	—	—	—	—
Lukša	3	2	—	—	2	—	—	—
Ljuba	1	—	—	—	—	—	—	—
Ljubenko	2	1	—	—	—	1	—	—
Ljubiša	4	2	—	—	2	—	—	—
Ljuboje	1	—	—	—	—	—	—	—
Marić	—	1	1	2	—	—	—	—
Marin	17	31	10	7	14	7	3	20
Markić	—	—	—	—	—	—	—	1
Marko	27	40	26	30	28	37	22	61
Maroje	—	2	2	—	1	—	2	—
Martin	—	—	—	1	6	2	2	8
Matić	—	—	—	—	—	1	—	—
Matija	—	—	—	3	—	—	—	24
Matijaš	2	1	—	1	2	6	—	5
Matko	15	20	14	5	19	13	27	28
Mato	—	—	—	1	1	4	20	17
Medo	—	—	—	—	1	—	—	—
Medoje	1	—	—	—	—	—	—	—
Metko	—	—	—	—	1	—	—	—
Mihajlo	—	—	1	3	8	47	16	6
Mihan	1	2	—	—	—	—	—	—
Mihat	—	—	—	—	—	—	—	1
Miho	—	—	—	4	—	1	28	21
Mihoč	23	27	9	—	13	5	—	4
Mihoje	3	—	1	—	—	3	—	—
Mila	—	—	—	—	1	—	—	—
Miladin	—	—	—	—	1	1	—	—
Milan	—	—	—	—	1	—	—	—
Milelja	—	1	—	—	—	—	—	—
Mileta	—	—	—	1	1	3	—	1
Milić	—	2	2	—	2	—	—	1
Miliha	1	—	—	—	—	—	—	—
Mililo	—	—	—	—	1	—	—	—
Milin	—	1	—	—	—	—	—	—
Miliša	1	—	—	—	—	1	—	—

Osobno ime	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Milko	—	—	1	—	1	—	—	—
Miloje	—	—	—	—	1	—	—	—
Milonja	—	—	—	—	1	1	—	—
Milorad	2	1	—	—	—	—	—	—
Miloš	—	—	—	—	2	2	—	2
Milovac	2	—	—	—	4	—	—	—
Milovan	3	2	—	—	—	—	—	2
Milun	—	—	—	—	1	—	—	—
Milutin	1	1	—	—	—	—	—	1
Milj	—	1	—	—	—	—	—	—
Miljas	—	—	—	—	1	—	—	—
Miljko	—	1	—	—	—	1	—	—
Miško	—	—	—	—	—	—	—	1
Mitar	—	—	—	—	—	2	—	1
Mladen	—	1	—	—	2	—	—	—
Mladin	2	—	—	—	—	—	—	—
Mladoš	—	—	—	—	1	1	—	—
Nikić	—	1	1	—	—	—	—	—
Niko	—	—	—	—	—	—	1	—
Nikoč	—	—	—	—	1	1	—	—
Nikola	44	62	33	41	75	103	91	107
Nikolica	1	—	2	—	—	—	—	—
Nikša	—	—	—	—	4	—	—	—
Ostoja	3	—	—	—	1	—	—	1
Pasko	—	—	—	3	—	—	1	2
Paskoje	8	7	2	3	1	6	4	1
Pavao (Pavo)	41	42	20	18	39	40	36	28
Pavić	—	—	—	—	—	1	—	—
Pavko	—	1	1	—	1	—	—	—
Pavlica	—	—	—	—	2	2	—	—
Pavlić	—	—	2	—	—	—	—	—
Perak	—	1	—	—	—	—	—	—
Perić	—	—	1	—	—	—	—	—
Perka	—	—	—	—	—	1	—	—
Pero	—	1	—	1	2	9	46	—
Perovac	—	—	—	—	—	1	—	—
Petar	42	56	47	36	82	96	55	60
Petko	5	—	—	—	6	—	—	—
Petrovac	—	—	—	—	1	—	—	—
Pribac	1	—	—	—	—	—	—	—
Pribio	1	—	—	—	—	—	—	—
Pripko	1	—	—	—	—	—	—	—
Radac	—	—	—	—	—	—	—	—
Radak	—	—	—	—	—	1	—	—
Rade	—	3	2	3	5	4	1	—
Radelj	—	—	—	—	—	—	—	1
Radeta	1	—	—	—	—	—	—	—
Radibrat	3	1	—	—	—	—	—	—
Radić	11	15	1	—	47	—	—	—
Radin	4	4	—	—	—	—	—	—
Radivoj	12	3	6	1	6	6	—	—
Radmio	2	—	—	—	—	—	—	—
Rado	1	2	4	2	—	1	4	5
Radohna	3	—	—	—	—	—	—	—
Radoje	14	6	3	—	14	2	—	—
Radonja	13	5	—	—	9	5	3	—
Radosav	37	24	—	—	30	6	—	—
Radovac	4	—	—	—	—	—	—	—
Radovan	9	5	2	—	17	7	—	2

Osobno ime	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Radun	—	—	—	—	1	—	—	—
Raič	—	—	3	1	1	15	2	—
Rako	—	—	—	—	—	1	—	—
Ralj	2	—	—	—	—	—	—	—
Raosalj	—	—	—	—	—	1	—	—
Raosaljić	—	—	1	—	—	—	—	—
Raosav	—	2	12	2	2	13	1	—
Ratko	6	—	—	—	4	1	—	—
Rosav	—	—	—	—	—	—	1	—
Rusko	—	2	—	—	—	—	—	2
Saboje	—	—	—	—	—	—	—	1
Sanko	—	—	—	—	2	—	—	—
Simko	4	5	—	—	—	1	—	—
Simo	—	—	—	—	—	—	2	—
Sinko	—	—	1	—	—	—	—	—
Sladoje	1	1	—	—	—	—	—	—
Srđ	1	—	—	—	—	—	—	—
Stanac	1	—	—	—	—	—	—	—
Stijepo	—	—	—	—	2	1	4	—
Stipan	33	—	—	—	—	—	—	4
Stipko	3	—	—	—	—	—	—	—
Stjepan	1	36	26	24	52	50	47	40
Stjepić	—	1	—	—	—	—	—	—
Stjepko	—	1	—	—	2	1	—	—
Svilan	—	—	—	—	1	—	—	—
Šimun	—	—	—	1	—	—	1	4
Šišman	—	—	—	—	1	—	—	—
Todor	—	—	—	—	—	—	1	—
Toma	—	—	—	4	—	—	—	1
Tomas	—	—	1	—	—	—	—	3
Tomaš	5	2	—	—	4	3	2	3
Tomko	5	7	—	2	9	4	—	—
Tomo	—	—	—	1	1	1	2	—
Tonko	—	—	1	1	—	1	5	—
Trajan	—	—	—	1	—	—	—	—
Trifko	—	—	—	—	—	1	—	—
Trojan	—	—	—	1	—	2	1	—
Vasilj	1	—	—	—	—	—	—	—
Veselko	—	—	—	—	1	—	—	—
Vicelja	—	1	1	—	—	—	—	2
Vicko	—	—	1	9	—	—	2	24
Vićenco	—	—	1	—	—	2	—	—
Vid	—	—	—	1	—	—	—	—
Vidak	—	1	—	—	6	2	1	—
Vido	1	—	—	—	—	—	—	—
Vidosav	1	—	—	—	—	—	—	—
Vitko	3	15	8	4	—	1	—	1
Vladisav	7	1	—	—	—	—	—	—
Vlaho	—	—	—	11	1	1	15	16
Vlahota	4	2	—	—	—	—	—	—
Vlahuša	10	18	9	3	11	15	3	2
Vlaisav	—	—	—	—	—	1	—	—
Vlatko	1	—	1	—	—	—	—	—
Vučeta	—	—	—	1	—	—	—	—
Vučić	—	—	—	1	—	—	1	—
Vuica	—	—	—	1	1	—	—	—
Vujo	—	—	—	—	—	1	—	—
Vuk	—	—	—	—	4	3	—	—
Vukac	2	—	—	—	9	3	—	—

Osobno ime	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Vukaša	—	—	—	—	1	—	—	—
Vukašin	8	8	5	—	1	1	2	—
Vukdrag	—	—	—	—	1	—	—	—
Vukelj	—	—	—	—	—	1	—	—
Vukelja	—	—	—	—	1	—	—	—
Vukić	6	8	6	2	9	2	1	2
Vukman	1	—	—	—	—	—	—	—
Vukmir	2	1	1	—	1	—	—	—
Vuknica	—	—	—	1	—	—	—	—
Vuko	—	—	—	—	2	3	29	1
Vukoje	—	—	—	1	—	—	—	1
Vukosav	1	1	—	—	5	1	—	—
Vukota	—	—	—	—	1	1	—	—
Vukša	1	—	—	—	1	—	—	—
Vule	—	—	—	—	—	—	1	7
Vuleša	—	—	—	1	—	—	—	—
Vuleta	—	—	—	1	—	—	—	1
Vuliša	—	—	—	—	—	—	—	1
Zovan	—	—	1	—	—	—	—	—
Žiko	—	—	—	—	2	—	—	—
Živan (Đivan)	12	17	5	—	12	8	1	11
Živko	7	20	9	—	3	—	1	1
Živo (Đivo)	—	—	7	1	—	10	—	—
Živulin (Đivulin)	2	2	2	—	—	—	—	—
Željšan	1	—	—	—	—	—	—	—
Ana	—	—	—	—	1	—	1	—
Anica	—	1	18	11	2	5	6	11
Anka	—	5	8	—	1	—	2	3
Anula	—	2	—	—	—	1	—	—
Bila	1	—	—	—	—	—	—	—
Bioka	—	1	1	—	—	—	—	—
Boža	—	—	1	—	—	—	—	—
Cvita	2	—	—	—	—	—	—	—
Cvijeta	—	15	16	—	1	1	—	—
Dobrula	—	1	1	—	—	—	—	—
Dobruša	1	—	—	—	—	—	—	—
Dominika	—	—	1	—	—	—	—	—
Dragna	4	12	6	—	3	1	—	—
Draž	—	—	1	—	—	—	—	—
Fiora	—	—	1	—	—	—	—	—
Frana	—	2	6	1	—	—	—	1
Franuša	—	2	—	—	1	—	—	—
Ivana	—	—	4	3	4	—	—	—
Ivuša	—	1	—	—	—	—	—	—
Jaka	—	—	—	—	—	—	—	1
Jakoba	2	—	—	—	—	—	—	—
Jakumina	—	—	1	—	—	—	—	—
Jakuša	1	—	—	—	—	—	—	—
Janica	—	—	—	—	—	1	—	—
»Jaxna«	—	—	1	—	—	—	—	—
Jela	2	11	9	1	1	1	—	5
Jelača	—	2	—	—	—	—	—	—
Jelena	1	—	1	1	—	—	—	—
Jeluša	2	2	5	—	4	—	2	—
Jeljena	—	1	1	—	—	—	—	—
Jerina	—	1	1	—	3	1	—	—
Kata	—	5	30	4	6	4	10	7

Osobno ime	DUBROVAČKO PRIMORJE				KONAVLE		PELJEŠAC	
	1514.	1545.	1583.	1673.	1549.	1588.	1673.	1673.
Stanica	1	1	1	—	1	—	—	1
Stanislava	1	1	—	—	—	—	—	—
Stanula	1	11	7	—	—	—	—	—
Stanuš	1	—	—	—	1	—	—	—
Stoisava	—	1	—	—	—	—	—	—
Todora	—	—	—	—	1	—	—	—
Toma	—	—	—	—	—	—	—	1
Tomašina	—	1	—	—	—	—	—	—
Tomica	1	—	—	—	—	—	—	—
Tomka	—	—	—	—	1	—	—	—
Tomuš	1	1	—	—	—	—	—	1
Vesela	—	1	1	—	—	1	—	—
Veselica	—	—	3	—	—	—	—	1
Vica	—	1	3	1	—	—	—	—
Vidna	—	—	1	—	—	—	—	—
Vinturina	—	—	1	—	—	—	—	—
Vladana	—	—	—	—	2	1	—	—
Vladava	—	—	1	—	1	—	—	—
Vladisava	2	4	—	—	3	—	—	—
Vladislava	—	1	—	—	—	—	—	—
Vladna	—	2	—	—	—	—	—	—
Vlaisava	—	—	1	—	—	—	—	—
Vukava	1	4	—	—	3	1	—	—
Vukosava	1	1	—	—	—	—	—	—
»Zuta«	1	—	—	—	—	—	—	—
Živa (Điva)	—	4	14	2	—	2	—	1
Živana (Đivana)	1	12	12	1	2	1	—	1

NAPOMENA: U tablici se ne distingviraju jedino inačice koje su nastale izravnim utjecajem pisara (npr. Pavao i Pavo) kao i one koje sam arhivski izvor ne razlikuje (npr. Živan i Đivan pišu se najčešće na isti način »Giuan«).

I fond kršćanskih imena vremenom se obnavljao. Neka imena su nestajala (Anko, Lazar, Srđ, Vasilj itd.), a druga nadolazila (Bernard, Dominik ili u 18. stoljeću Baldo).

Obilježja narječja uočavaju se na imenima Cvjetko, Lovrijenac i Stjepan. Može se ustvrditi da na analiziranim uzorcima prevladava ijekavski oblik, uz dva ikavska izuzetka. Prvi izuzetak odnosi se na popis Dubrovačkog primorja iz 1514. godine. U tom popisu nalazimo 16 Cvitka, jednog Cvitana, jednog Cvjetana, zatim 2 Lovrinca, 33 Stipana, 3 Stipka i jednog Stjepana. No, već 1545. godine, na tom istom području, ne bilježi se više nijedan ikavski oblik (Cvjetko-Cvjetan 35, Lovrijenac 3, Stjepan-Stjepić-Stjepko 38). S obzirom na neveliku vremensku distancu između ta dva popisa, nije isključeno da je popisivač iz 1514. godine bio ikavac i da su ikavski oblici zapravo njegova kreacija, a ne stvarna odlika tadašnjeg imenskog fonda. Drugi izuzetak odnosi se na poluotok Pelješac 1673. godine. Tamo je registrirano 6 Cvjetana, po jedan Cvijeto, Cvito i Cvitan, 40 Stjepana i 4 Stipana. Ti ikavski oblici bili su koncentrirani na zapadnom dijelu Pelješca (Trstenica i Trpanj), a to je i danas područje ikavskog narječja u hrvatskom jeziku.

Na kraju, još jedno opažanje: ženska imena su, u pravilu, kako se to vidi iz uzoraka, završavala nastavkom -a (Ana, Nika, Pera, Stana itd.). U 19. stoljeću i danas, u većini dubrovačkih sela, završavaju na e. (Ane, Nike, Stane ...).

Zaključak

Sveobuhvatne promjene društvenih, političkih, vjerskih, gospodarskih, kulturnih prilika koje su se dogodile na teritorijima pripojenim Dubrovniku u 14. i 15. stoljeću (Pelješac, Dubrovačko primorje, Konavle), nisu mimoišle niti onomastički sistem. Te promjene odvijale su se u višestoljetnom procesu, zapravo sukobu dvaju onomastičkih sustava, postojećeg narodno-slavenskog i novog dubrovačko-katoličkog. Rezultanta tog procesa bila je stvaranje novog onomastičkog sustava u kojem je pobijedio utjecaj Dubrovnika i kršćanstva, ali uz vidljiv sloj slavenskih preostataka. Osnovicu novog sustava činila su kršćanska, svetačka imena, ali su se, u manjoj frekvenciji, zadržala i neka narodna, slavenska imena. Nemogućnost potpune izmjene odnosno potpunog zadržavanja starog, izazvala je obrambene mehanizme na oba pola — Dubrovnik je preostala narodna imena, stvaranjem ekvivalenata, prilagodio kršćanskim, a dubrovački je puk nova kršćanska imena prilagođavao narodnim oblicima. Pobjeda kršćanskog imenskog fonda naslutila se već u samom početku procesa, u prvih 60—70 godina dubrovačke vlasti nad novim područjima. Proces se, dakle, relativno brzo prelomio što ukazuje na jake asimilatorne mehanizme Dubrovnika i katoličanstva, kao i na mudru i smišljenu dubrovačku politiku integracije novih područja.

Niko Kapetanić — Nenad Vekarić

CHRISTIAN ORIGIN IN FIRST NAMES IN THE VILLAGES OF THE DUBROVNIK REPUBLIC

Summary

The onomastic system could not stay unaffected by a number of complex social, political, religious, economic and cultural changes on the Dubrovnik territories in the 14th and 15th century (Pelješac, Dubrovnik primorje, Konavle). Those colliding changes took place throughout several centuries, with the existing folk-slav onomastic system on one hand and the new Dubrovnik-catholic on the other. The result came out in a form of a new onomastic system with prevailing Dubrovnik and christian elements but with an evident Slav underlayer. Christian and Slav names formed the basis of the new system, but some popular Slav names also appear less frequently. The fact that an absolute transformation or storage of the old was impossible caused reaction on both sides — by forming equivalents Dubrovnik adapted the remaining popular names to the Christian forms and the people adapted

new Christian names to the popular ones. The domination of the Christian name fund could have been hinted at the very beginning of the process during the first 60—70 years of the Dubrovnik rule over these territories. Due to strong assimilation mechanisms of catholicism and Dubrovnik itself as well as wise and forethought policy of intergrading new territories the whole process broke through relatively quickly.